

מסורת הש"ס

חומר בקודש פרק שלישי חגיגה

כב.

עין משפט
נר מצוה

(א) מקואות פ"ו מ"ב וי"ט
 ר"ש וברכיה וכו' וכו'
 (ב) נמשך מקואות חלה
 (ג) שיהא מלא ולקח מבט
 ה"ש דהא דלמילא מלא היא
 כריחא ע"פ ג' וכו' ה"ש
 ה"ש גרמיה ה"ש דלמילא
 ה"ש ט"ז ע"פ ה"ש ה"ש
 ה"ש ה"ש
 (ד) ויחפשא פ"ג
 (ה) ע"פ פ"ה מ"ד
 (ו) נמשך חלה מדרגה
 (ז) כל"ס פ"ו מ"א (א) וכו'
 (ח) כל"ס מ"א (א) וכו'
 (ט) וכו' כ"א

וכתלה וטובה. והן כ' אצבעות חזרות למקומן אדם יכול לנגנל בתוך הללו כ' אצבעות לכל לך היו עירוב ומטבילין אף כלים והאי נמי חשש טומאה לאוריינתא היא: **גרנותי.** כל גדול מאד שבו מסגנין היין בנתה הכזר וטמנין אותו זו יורד לבזר כדאמרין במסכת ג"ו (דף ט"ז) שלא החזיר גרנותי לנת: **טורין.** אף לקוש. ורבה לטעמיה לאוקי עממא גזירה משום כלי שאין בפיו כשפורת הנוד וכל וברנותי וכלא למיחש להכי: לא עלתה לו עבילה. עשאתן כז' מקואות וזין שיעור לא צוה ולא צוה אש"פ שהמים מתכזבין בין ארץ הנזרים אין זה חסור: **דהא ארעא כולה מחללה.** והמים הנובעין כלן באין מנהר גדול ולא חשנין כמחזר דבעינן מ' סאה במקום אחד: והני מילי. (א) דאמרין המתביל כלי שאין בפיו כשפורת הנוד טמאים כלי טהור שלא היה כלי החיון לרף להטביל: **אבל.** אם הוא לרף להטביל: מינו דמלקא עבילה לגופו של כלי. ליתיה מו"ט מ"ס הנכנסין דרך פיו דכטומאתו כן טהרותו מלקא נמי עבילה לכלים שנקמו: **הרי אלו טהורין.** לתרומה ולא חלק בין פיו רחב לפיו קצר: **ואם לא עכל כו'. כדמפרש לה ואם אין לרף להטביל:** המים המעורבים. למקוה ואם לא לטהר על ידיהן כלים שנקמו על שיהו מעורבין דרך רחב כשפורת הנוד: **והא דר' אילא.** דאוקיין עממא משום חליה וכל וברנותי נמי כשאר כלים דמו והמטביל כלים לתוכן אינן טהורין לקוש ורבה דאוקיין עממא דמתני' משום עירוב מקואות והא ככל וברנותי ליתא למיחש וטהורין מנאי היא: **למאן קאמרין חברים.** למי אנו אומרים והוא זה שאל יעביל כלי אחד על לחצר דליתו על שם הארץ לא תמן קמן למשאל הלכך לתרומה ליתא למיחש דהא מדע ידיע שיעור עירוב מקואות ולענין כזו של כלי נמי אם כזו הוא מגביהין אותו: **א"ה קודש נמי.** על כרחן מפני דקתני אכל לא לקודש נחזר עסקינן דאי ע"ה מי לית ק"מ ומי אחי קמן למשאל עממא: **סרומה נמי חו יוס.** ישראל עם הארץ ומטבילין ומשמתם זו תרומה ואח"כ כוונה לכהן: **אם מקבלין.** תרומה מעם הארץ אלא נשעת הגימות והכדים שהכל מטהרים את ליהן ע"פ חכמים כדתנן (לקמן דף ט"ז) עברו הגימות והכדים והביאו לו חבית של תרומה לא יקבלנה ממנו: **על טהרה יין ושמן.** (א) לקבל מידס יין לנפשים ושמן למנחות כדתנן במתניתין (לקמן דף ט"ז) חומר בתרומה שניהודה נאמנין על טהרה יין ושמן: **וכוונת דתנן.** כשעת איסור הכמות ומקטיר לשמים: **כ"י יוס.** דליתו לרצנן לא מקבלין כדאמר בפסחים

וכתלה בשתי אצבעות חזרות למקומן סבר לה כהא דאמר ר"נ אמר רבה בר אבון א"א מעלות שנו כאן י"ש ראשונות בין לקודש בין לחולין שנעשו על טהרת הקודש אחרונות לקודש אבל לא לחולין שנעשו על טהרת הקודש מאי איכא בין רבא לדר' אילא איכא ביניהו סל וברנותי שמיילאן כלים והמבילין למ"ד משום חציצה איכא למ"ד משום גזירה שמא יטביל מחטין וצניעויות בכלי שאין בפיו כשפורת הנוד סל וברנותי שאין בפיהן כשפורת הנוד ליתא וברנותי רבא לטעמיה דאמר רבא סל וברנותי שמיילאן כלים והמבילין טהורין מקוה שחלקו בסל וברנותי הטובל שם לא עלתה לו טבילה דהא ארעא כולה לחולין מחללה ובעינן דאיכא מ' סאה במקום אחד יוהני מילי בכלי טהור אבל בכלי טמא מינו דמלקא טבילה לכוליה גופיה דמנא סלקא להו נמי לכלים דאית ביה (א) דתנן (ב) כלים שמיילאן כלים והמבילין יהיו אלו טהורין ואם לא טביל מים המעורבים עד שיהיו מעורבין כשפורת הנוד מאי קאמר ואם לא טביל ה"ק ואם אינו צריך להמבילין (א) ומים המעורבין עד שיהיו מעורבין כשפורת הנוד והא דרבא ודר' אילא תנאי היא דתנאי ה"ה סל וברנותי שמיילאן כלים והמבילין בין לקודש בין לתרומה טהורין אבא שאול אומר לתרומה אבל לא לקודש אי הכי תרומה נמי למאן קאמרין י' חברים חברים מידע ידיע א"ה קודש נמי חו ליה ע"ה ואזיל מטביל תרומה נמי חו ליה ע"ה ואזיל מטביל לא מקבלין מיניהו קודש נמי חו ליה חו איבה היא ליה איבה תרומה נמי חו ליה חו איבה היא איכפת ליה דאזיל יהיב ליה לכהן עם הארץ חבירה ומאן תנא דחייש לאיבה רבי יוסי היא דתנאי א"ר יוסי מפני מה יהכל נאמנין על טהרת יין ושמן כל ימות השנה כ"י שלא יהא כל אחד ואחד הולך ובונה במה לעצמו ושורף פרה אדומה לעצמו אומר רב פפא כ"מאן מקבלין האידינא שהודתא מע"ה כ"מאן כרבי יוסי וניחוש לשאלה דתנן (ב) כלי חרס מציל על הכל י' דברי ר' ב"ש אומרים י"ב מציל אלא על אוכלים ועל המשקים ועל כלי חרס אמרו להם ב"ה לכ"ש מפני מה אמרו כ"י מפני שהוא טמא ע"ג ע"ה יואין כלי טמא חוצץ אמרו להם ב"ה והלא טהרתם בית שמאי כשטהירונו אוכלין ומשקין שבתוכו לעצמו

וכתלה בשתי אצבעות חזרות למקומן סבר לה כהא דאמר ר"נ אמר רבה בר אבון א"א מעלות שנו כאן י"ש ראשונות בין לקודש בין לחולין שנעשו על טהרת הקודש אחרונות לקודש אבל לא לחולין שנעשו על טהרת הקודש מאי איכא בין רבא לדר' אילא איכא ביניהו סל וברנותי שמיילאן כלים והמבילין למ"ד משום חציצה איכא למ"ד משום גזירה שמא יטביל מחטין וצניעויות בכלי שאין בפיו כשפורת הנוד סל וברנותי שאין בפיהן כשפורת הנוד ליתא וברנותי רבא לטעמיה דאמר רבא סל וברנותי שמיילאן כלים והמבילין טהורין מקוה שחלקו בסל וברנותי הטובל שם לא עלתה לו טבילה דהא ארעא כולה לחולין מחללה ובעינן דאיכא מ' סאה במקום אחד יוהני מילי בכלי טהור אבל בכלי טמא מינו דמלקא טבילה לכוליה גופיה דמנא סלקא להו נמי לכלים דאית ביה (א) דתנן (ב) כלים שמיילאן כלים והמבילין יהיו אלו טהורין ואם לא טביל מים המעורבים עד שיהיו מעורבין כשפורת הנוד מאי קאמר ואם לא טביל ה"ק ואם אינו צריך להמבילין (א) ומים המעורבין עד שיהיו מעורבין כשפורת הנוד והא דרבא ודר' אילא תנאי היא דתנאי ה"ה סל וברנותי שמיילאן כלים והמבילין בין לקודש בין לתרומה טהורין אבא שאול אומר לתרומה אבל לא לקודש אי הכי תרומה נמי למאן קאמרין י' חברים חברים מידע ידיע א"ה קודש נמי חו ליה ע"ה ואזיל מטביל תרומה נמי חו ליה ע"ה ואזיל מטביל לא מקבלין מיניהו קודש נמי חו ליה חו איבה היא ליה איבה תרומה נמי חו ליה חו איבה היא איכפת ליה דאזיל יהיב ליה לכהן עם הארץ חבירה ומאן תנא דחייש לאיבה רבי יוסי היא דתנאי א"ר יוסי מפני מה יהכל נאמנין על טהרת יין ושמן כל ימות השנה כ"י שלא יהא כל אחד ואחד הולך ובונה במה לעצמו ושורף פרה אדומה לעצמו אומר רב פפא כ"מאן מקבלין האידינא שהודתא מע"ה כ"מאן כרבי יוסי וניחוש לשאלה דתנן (ב) כלי חרס מציל על הכל י' דברי ר' ב"ש אומרים י"ב מציל אלא על אוכלים ועל המשקים ועל כלי חרס אמרו להם ב"ה לכ"ש מפני מה אמרו כ"י מפני שהוא טמא ע"ג ע"ה יואין כלי טמא חוצץ אמרו להם ב"ה והלא טהרתם בית שמאי כשטהירונו אוכלין ומשקין שבתוכו לעצמו

ה א מ"י פ"ב מלכות
 אבות העומלות היא:
 1 ב מ"י שם הלכות טו:
 2 ד ב מ"י שם הלכה א
 ו פ"ב מלכות מקואות
 הלכה טו ופ"ב הלכה ח
 טו"ע י"ד פ"ב דל סוף
 ט:
 ח ו מ"י שם פ"ג הלכה
 טו ופ"ב מלכות
 ממשלו משכח ומחשכ הלכה
 א:
 ז מ"י שם פ"ג
 מלכות
 משכח ומחשכ הלכה א:
 ח מ"י פ"ג הלכה א
 הלכה ב ופ"ב שם כ"ב
 טו"ע י"ד פ"ב דל סוף
 ח:
 יא ט"ז כ"ב מ"י פ"ג
 מלכות עומלת מת
 הלכה א:
 רבינו הנגאל (השק"ל)
 טבילה עד שיהו המים
 מעורבין מה שמקוה
 עם המים שבתוך הלי'
 כשפורת הנוד. ואם אין
 שם זה השיעור הדלי כיון
 שיהו טהור חלק המים
 כמין כותל בתוך המקוה.
 ואוקימנא לדר' אילא
 ודרבא כהנא. ומקשה
 פ"ט לא חיישין לתרומה
 אלא מטהרין ומקיש
 לא מטהרין דגרונין
 בקדש שמא יטבול מחטין
 וצניעויות בכלי טהור
 שאין בפיו כשפורת הנוד
 בתרומה נמי נגזר ופריך
 רבא כי מטהרין חבילות
 כלן בתוך כלין בתרומה
 לחבירים מטהרין ידעין
 ולא אתו לאטבילי בכלי
 שאין בפיו כשפורת
 הנוד. ומקישין אי הכי
 קדש נמי נשיר ויטמא
 לחבר שרין ליה רובע
 ולא אתו למיטמא. ופרקינן
 לחבירים מטהרין ידעין
 בקדש חיישין דלמא חו
 ליה עם הארץ דטביל
 כלי בתוך כלי שבפיו
 כשפורת הנוד. ומקישין
 תרומה נמי נגזר משום
 עמי הארץ. ופרקינן כלי
 שאומר ע"ה את הטבילה
 בתרומה אין מקבלין
 הימנו לפיכך לא אפסח
 לך. אי הכי בקדש נמי לא
 נקבל מיניה ונטהר כלי
 הנטבילין בתוך כלי בקדש
 כמו שפטרין בתרומה.
 ופרקינן אם לא נקבל
 מע"ה טהרת כלן בקדש
 קושטין איבה על החבירין
 שיאמרו וכי אגן אין
 אנו מבני ישראל שאינכם
 מאמינים אוננו. אי חיישת
 משום איבה ע"ה אפילו
 בתרומה נחוש. ופרקינן
 בתרומה אין חוששין
 אם לא יקבלה הכהן
 חבר ממנו הולך ונותנה
 לע"ה כהן כמאן אבל
 הקדש לא יבייל למהיבתי
 אלא לחבר ועלמה משום
 איבה ע"ה לא מטהרין
 כלים בתוך כלים לקדש
 אפילו לחבירים ו' יוסי
 הוא דחייש לאיבה על
 ע"ה. וכ"י יוסי מקבלין
 עדותו על ע"ה. ומקישין
 רובע וניחוש לשאלה
 דלמא שאיל חבר כלי
 מע"ה לא שאיל. והא
 מדרגתן כשטהירונו את
 הכלי טהורין לך ולו
 ותרומה הכי לא טביל
 הכלי אלא הוא טמא
 וצריך להטבילן במים מעורבין

הגרות הב"ח

(א) נ"ב וימי החפורין.
 נ"ב כלומר לו חס
 השטרות כשנים לרף
 עירוב כשפורת הנוד:
 (ב) ש"י ד"ה ויהי מילי
 הא דאמרין: (ג) ד"ה על
 יין ושמן מותר:
 לקבל מידס: (ד) ד"ה ד"ה
 מלא אלא יו"ט משמע
 לקמן דקאמר רבי מילי:

גליון הש"ס

נ"ב שא"י יוא כל אחד
 ואחד ויחייב ע"י מייט
 רפ"ה דפרה:

רבינו הנגאל

לחרתו חציצה מעלה אחר
 מיטת חציצה עשר ולרבה
 אחת עשרה. ואמרין מאי
 איכא בין לרי' אילא ובין
 רבא איכא ביניהו סל
 וברנותי שמיילאן כלים
 והמבילין טהורין מקוה
 ככדון חוצץ ואין טבילה
 עולה לתן רובא סבר כי
 אפרוקין אין מטבילין בתוך
 כלים כנון כוונת כוונת
 או כוונת כקצרות או
 קצרות כקצרות ויבוא
 בתן שיש בהן י' מי
 שפירין צרי חיישין דלמא
 אתו לאטבילי כמי בפני
 צרות מיב אצבעות
 שחוקתה אבל סל וברנותי
 ופירוש רוחן נובא לא
 חיישין דהא ליתא סל
 וברנותי מחוץ פומיהו
 מבי אצבעות ואורא
 רבא לטעמיה דאמר סל
 וברנותי שמיילאן כלים
 והמבילין טהורין מקוה
 שחלקה ככל וברנותי
 הטובל שם לא עלתה
 לו טבילה מפני שחלקת
 את המים ואינן נמצאין
 י' סאה במקום אחד.
 ואי אורח האיבא נקבים
 קטנים שהמים הכבדין
 בתן כמו נביעת מים
 לא מטהרין כהא נובא
 דהא ארעא כולה חללה
 מחללה ובעינן עד
 דאיכא י' סאה במקום
 אחד וה"ה לו ככל
 וברנותי שהן טהורין אבל
 אם הן טמאין צריך
 להטבילין מנו דמלקא להו
 טבילה מלקא נמי טבילה
 להני כלין דבונייהו כמו
 פ"ד דתנן במקואות
 פ"ו דלי שהוא אלא
 כלין והמבילין יהיו אלו
 טהורין אם לא טביל
 המים מעורבין ע"י שיהא
 מעורבין כשפורת הנוד
 ותרומה הכי לא טביל
 הכלי אלא הוא טמא
 וצריך להטבילן במים מעורבין

לו תשיב רמיה וה"ה ככל וברנותי נ"ע דהא ככל וברנותי נ"ע לטעם על כהן כשפורת הנוד וחתר לטבול כסא אף על כן טהורין וע"י רש"י ד"ה ויהי י"ג.